

SSE EXECUTIVE EDUCATION

SSE Executive Education

Ekonomiska begrepp och korta förklaringar

för dig som är chef (men inte ekonom)

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

Visste du att 80% av företagsledare inte vet vad en intäkt är?¹ Och att bara 50% vet vad en kostnad är? Det som i vardagen betyder en sak, betyder inte alltid samma sak i redovisningen och det kan ställa till med problem. Ekonomiska begrepp kan vara kluriga, därför har vi samlat de vanligaste begreppen som du som chef behöver förstå.

a

Anläggningstillgång

Anläggningstillgång är en tillgång som är avsedd att behållas för att användas under längre tid. Exempel på detta är byggnader och maskiner.

Avskrivning

Avskrivningar görs på tillgångar med begränsad ekonomisk livslängd, såsom byggnader, maskiner, datorer och inventarier. En avskrivning är en värdeminskning på anläggningstillgången och görs för att fördela kostnaderna för en tillgång över tid efterhand som en tillgång förbrukas/ minskar i värde.

b

Balanserat resultat

Balanserat resultat visar det ackumulerade resultatet från tidigare år. Balanserat resultat är en del av det fria kapitalet och kan användas till tex utdelningar.

Balansräkning

En balansräkning är det dokument som visar företagets tillgångar, skulder och eget kapital vid ett givet tillfälle. Balansräkningen brukar delas upp i två kolumner där den ena sidan representerar företagets tillgångar och den andra sidan visar eget kapital och skulder. Summan av tillgångarna är alltid lika stora som summan av skulder och eget kapital tillsammans. Balansräkningen ger en ögonblicksbild av företagets ekonomiska ställning vid en viss tidpunkt och upprättas i samband med att årsredovisningen görs. En balansräkning är en av de tre ekonomiska rapporterna i en årsredovisning, de andra två är resultaträkningen och kassaflödesanalysen.

Bokslutsdisposition

Bokslutsdisposition är åtgärder som ett företag kan göra för att sänka skatteuttaget eller skjuta upp beskattning av företagets resultat till ett senare tillfälle. Skälet till att bokslutsdispositioner är tillåtet, är för att det stimulerar företagen att behålla vinstmedel och på så sätt finansiera expansion och utveckling.

Bundet eget kapital

Bundet eget kapital är eget kapital som inte kan delas ut till ägarna utan måste användas i rörelsen, tex aktiekapital och reservfond.

e

f

g

i

Eget kapital

Eget kapital utgör ena delen av ena sidan i en balansräkning och är alltid lika med summan av tillgångar minus summan av skulder. Eget kapital består av bundet eget kapital, såsom aktiekapital och reservfond och fritt eget kapital såsom balanserat resultat och årets resultat.

Fritt eget kapital

Fritt eget kapital är den del av det egna kapitalet som får disponeras fritt, tex till utdelningar. Fritt eget kapital består av balanserat resultat och årets resultat.

Goodwill

Goodwill uppstår vid företagsförvärv, när ett företag blir uppköpt till en högre summa än det verkliga värdet av företagets identifierbara nettotillgångar. Dessa nettotillgångar inkluderar tillgångar som inte nödvändigtvis finns på balansräkningen hos det förvärvade företaget, såsom varumärken och kundrelationer. Goodwill är en residual som representerar framtida vinstgenerering bortom det som är kopplat till det verkliga värdet av övriga tillgångar.

Immateriella tillgångar

Ett företags tillgångar som inte är fysiska saker, t.ex. patent, licensrättigheter och goodwill.

Inbetalning

Inbetalning inträffar när företaget erhåller en betalning, dvs när pengar byter ägare. Till skillnad från inkomst som uppkommer när en vara/tjänst säljs och intäkt som inträffar när företaget utför en prestation såsom att leverera en vara eller utför en tjänst.

Inkomst

Inkomst inträffar när en vara eller tjänst säljs. Detta till skillnad från intäkt som inträffar när en vara levereras eller en tjänst utförs, eller en inbetalning som inträffar när en betalning erhålls.

Intäkt

En intäkt uppstår när en prestation utförs, såsom att leverera en vara eller utföra en tjänst. Till skillnad från inbetalning som uppkommer när företaget erhåller en betalning eller inkomst som inträffar när en vara/tjänst säljs.

Kassaflödesanalys

Kassaflöde är ett företags inbetalningar och utbetalningar under en tidsperiod. Kassaflödesanalys är en del av årsredovisningen och visar förändringen av likvida medlen under räkenskapsåret. De två andra rapporterna i en årsredovisning är balansräkning och resultaträkning.

Kostnad

Kostnader uppkommer vid förbrukning av resurser, till skillnad från utgifter som uppkommer vid anskaffningstillfället och utbetalningar som uppkommer vid betalningen.

Kortfristig skuld

En kortfristig skuld är en skuld med kort löptid (mindre än ett år). Exempel på kortfristig skuld är en leverantörsskuld, skatteskulder, förutbetalda intäkter.

Leverantörsskuld

En leverantörsskuld är en skuld som uppstår vid inköp av varor och tjänster, men som betalas senare. Efter ett inköp får företaget en faktura från sin leverantör. Så länge fakturan är obetald har företaget en skuld till leverantören.

Likvida medel

Likvida medel är samma sak som direkt tillgängliga kontanter eller kontotillgångar. Andelen likvida medel bland tillgångarna är ett viktigt mått på hur ett företag klarar plötsligt uppkomna, oväntade kostnader.

k

l

m

n

o

p

Likviditet

Likviditet är ett mått på en organisations kortsiktiga betalningsförmåga. Har man möjlighet att betala sina skulder i tid är man likvid, kan man inte betala sina skulder i tid är man illikvid.

Långfristig skuld

Långfristig skuld är en skuld med en längre återbetalningsperiod än ett år. Det innefattar tex de delar av ett banklån som inte ska amorteras under det kommande året.

Materiella tillgångar

Ett företags tillgångar som är fysiska saker såsom byggnader, maskiner och varulager.

Nyckeltal

Nyckeltal är sammanfattningsmått från en eller flera av företagens redovisningsrapporter och eventuellt marknadsbaserade tal. Nyckeltal används för att jämföra olika företag samt att utvärdera ett företags lönsamhet, finansiella ställning, likviditet, tillväxt och värdering över tid. Exempel på nyckeltal är soliditet, likviditet, tillväxt och avkastning och olika värderingsnyckeltal såsom P/e.

Obeskattade reserver

Obeskattade reserver uppkommer när ett företag gör bokslutsdispositioner och dessa reserver består av vinster som företaget ännu inte skattat för.

Omsättning

Omsättning är företagets totala försäljning under en viss period, vanligtvis per år.

Omsättningstillgång

Omsättningstillgång är en tillgång som är avsedd att säljas eller förbrukas i verksamheten. Exempel på detta är varulager, kortfristiga placeringar, kundfordringar samt kassa och bank.

Periodisering

En periodisering innebär att utgifter ska kostnadsföras under den period då den underliggande resursen förbrukas, liksom att inkomster ska tas upp som intäkter under den period då prestationen utförs, även om kassaflödet (betalningen) i praktiken genomförs under en annan period.

Resultaträkning

En resultaträkning visar en verksamhets intäkter och kostnader under ett räkenskapsår, dvs företagets prestation under året. En resultaträkning innehåller bl.a. omsättning, personalkostnader, avskrivningar, rörelseresultat, resultat efter finansiella poster. Resultaträkningen är en av de tre ekonomiska rapporterna i en årsredovisning, de andra två är balansräkning och kassaflödesanalys.

Räkenskapsår (bokföringsår)

Räkenskapsår är de 12 månader som ett företags räkenskaper gäller för. Ofta används det vanliga kalenderåret 1 januari till 31 december som räkenskapsår, men det finns också så kallat brutet räkenskapsår som börjar den 1:e i vilken månad som helst och avslutas 12 månader senare. Det är alltid 12 månader i ett räkenskapsår, förutom när ett bolag är nystartat eller har begärt att få lägga om räkenskapsåret (till exempel från brutet till kalenderår). Räkenskapsåret kan då bli förkortat eller förlängt, men i Sverige får det inte vara längre än 18 månader.

Skuld

Skulder utgör ena delen av ena sidan i en balansräkning och är alltid lika med summan av tillgångar minus summan av eget kapital. En skuld består av långfristiga skulder såsom t.ex. banklån och kortfristiga skulder såsom t.ex. leverantörsskulder, skatteskulder och förutbetalda intäkter.

r

S

t

u

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgrad är ett finansiellt nyckeltal som används för att beskriva ett företags finansiella risk, dvs hur hårt belånat företaget är. Skuldsättningsgrad beräknas genom skulder/eget kapital. Olika definitioner av skulder används, såsom totala skulder, räntebärande skulder och nettoskulder. Skuldsättningsgraden är ett syskonmått till soliditeten.

Soliditet

Soliditet är ett finansiellt nyckeltal som anger hur stor andel av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Detta räknas ut genom Eget kapital/Tillgångar. Måttet används för att beskriva företagets långsiktiga betalningsförmåga, och behövs därför tex när ett företag förhandlar om nya lån och kredit. Skuldsättningsgraden är ett syskonmått till skuldsättningsgraden. Soliditeten används framför allt i Sverige och i övriga nordiska länder.

Tillgång

Tillgångar utgör den ena sidan av en balansräkning, och är alltid lika med summan av skulder och eget kapital tillsammans. Tillgångar består av materiella tillgångar såsom byggnader, maskiner och varulager, samt av immateriella tillgångar såsom patent, licensrättigheter och goodwill.

Utbetalning

Utbetalning inträffar vid betalningstillfället, dvs när pengar byter ägare, till skillnad från utgift som inträffar vid inköpstillfället och kostnad som uppkommer vid förbruknings-/prestationstillfället.

Utgift

Utgift uppkommer vid anskaffningstillfället (när något köps), till skillnad från kostnad som uppkommer när något förbrukas och utbetalning som uppkommer när betalningen sker.

Vi hoppas att du haft glädje av denna korta ordlista, vill du lära dig mer om ekonomi vill vi tipsa om vårt program **Företagsekonomi för chefer och ledare** – ett program där du både får lära dig det ekonomiska språket och hur du integrerar det i affärsmässiga beslut i vardagen. Läs mer om programmet på [exedsse.se](https://www.exedsse.se)

*Originaltext: Annika Alftan
Foto: @Juliana Wiklund Photography
Layout: Emma Duong
Sakgranskare: Tomas Hjelström
Redaktör: Annika Alftan*

SSE EXECUTIVE EDUCATION

SSE Executive Education är en del av Handelshögskolan i Stockholm. SSE Executive Education utvecklar ledare med fokus på spetsområden som innovation & entreprenörskap, hållbar tillväxt och finansiell ekonomi, samt ökar konkurrenskraften hos företag, organisationer och offentlig sektor genom kraftfull transformation. SSE Executive Education är Nordeuropas ledande partner för executive education och är rankade som bäst i Norden inom ledarskap och affärsutveckling enligt Financial Times.

Sveavägen 65. Box 451 80. 10430 Stockholm. Telefon 08-586 17500. www.exedsse.se. #exedsse

| STOCKHOLM | HELSINGFORS | RIGA | MOSKVA | ST PETERSBURG |